

Brassói Lapok

Ara 5 lei

Ara 5 lei

Péntek
1932 * április 29

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

98. szám
XXXVIII. évtolyam

Ara 5 lei

Velünk vagy ellenünk?

(h. gy.) Mikor arról volt szó annak idején, hogy a háromfelé szakított Lengyelországot meg kellene segíteni, az egyik humanus szellemű hatalom azt mondta: „Igen, de a lengyelek nélkül”.

Tardieu körülbelül így akarja megsegíteni a Dunamedence államait. Nélkülük, sőt talán ellenük is, de semmiesetre sem velük és általuk. Legalább az eddigi tervekből és tárgyalásokból ez a törekvés bontakozik ki. Nem csoda, ha még olyan hü, ragaszkodó és hálás szövetségestárs is, mint Románia, bizonyos kétséggel, bizalmatlansággal és daccal fogadja a francia tervet. Elvégre, ha valaha, most kellene annak az álláspontnak érvényesülnie, hogy mindenki birtokában legyen a jogai és sorsát mindenki maga határozhassa meg. Amit röviden így lehetne kifejezni: A Dunamedence a Dunamedence népe. S azért volt hiba, hogy erről előbb a nagyhatalmak, s nem az érdekelt államok tárgyaltak. Hátha sem magukra, sem Európára nézve nem is tartják jónak, hasznosnak a konföderációt? Hátha csak abban látnak a gazdasági kibontakozás lehetőségét, hogy ne egy speciális és provinciális szövetség alakuljon, hanem egy egész Európára kiterjedő? Hátha az volna a javaslatuk, hogy kezdjék a... nem a gyilkos urak... hanem a nagyhatalmak? Csinálják meg előbb ők maguk között az egyezséget, az összhangot, s akkor ez a példa s a federáció hatása ellenállhatatlanul szövetségre indítaná a dunai államokat is?

El tudunk képzelni olyan akciót is a világba és a gazdasági kibontakozás biztosítására, hogy a nagyhatalmiság, a gyámkodás, a fölényesség teljesen kitöröljék az európai státus köréből s a felek, mint egyenrangú tényezők tárgyaljanak a világ sorsáról.

A nagyképűség politikája sohasem fogja megváltani a lejtőre jutott Európát, de az egoizmus és szenteskedő politika menthetetlenül romlásba viszi. A nagyhatalmaknak kell legelőbb engedniük a nagyságukból és a hatalmukból.

Egyenlő elbánást!

(h. gy.) Igaz volna? Az odaátolói tisztviselők és nyugdíjasok szabályosan kapnak a járandóságukat, amíg a mi hivatalnokaink, nyugdíjasaink, rokkantjaink még hónapok óta húzódo nyomorgás, tülekedés, tüntetés árán sem jutnak hozzájuk? Borzasztó volna, ha igaz volna! Minthogy az is az volna, ha a fizetések és nyugdíjak kiutalásánál különbséget tennének többségiek és kisebbségiek közt, amazok hozzájutván esedékes javadalmukhoz, emezeket pedig könyörtelenül kiszolgáltatván a bizonytalanságnak, a nélkülözésnek, a nyomornak.

A megkülönböztetésnek ez a módja nemcsak a legnagyobb igazságtalanság, de egyúttal a legdurvább jogtalanság is volna, amit a kormány az állam polgáraitól szemben csak elkövethet. Azt jelentené ez az eljárás, hogy nincsenek egyenlő jogok — a több jog, a nagyobb kiváltság, a különleges kedvezés bizonyos kategóriáknak van fenntartva — és csak a több kötelesség, a több teher, a nagyobb felelősség illeti meg azokat, akik közül állnak a favorizáltak tömegén.

Fizetést, nyugdíjat azon a címen nem fizetnek, hogy a kincstár üres. De ha ez az üresség üres szólamnak, magyarul hazugságnak bizonyul, ha mégis a bukaresti, regátiak pontosan megkapják fizetésüket, míg az erdélyiek éheznek, nem háborodhatik-e fel joggal az erkölcsi érzés, nem tiltakozhatik-e világá a megüblött, a kijátszott, a megalázott ember és polgárjog?

A nyomorban is vigasz, ha a vismajor kegyetlen kényszerében egyformán osztozik mindenki. De, hogy a mi tisztviselőinknek és nyugdíjasainknak a mostoha gyermekek kétségbeesett keservét kelljen szenvedniük az édes gyermek elfogult becézésével szemben az meghaladja a bölcs és bizó türelmesség határát. A törvény és az emberiség nevében követeljük az egyenlő elbánást.

A költségvetés egyhatodát akarják lenyesetni a franciák

Beültek a pénzügyminisztériumba a párisi ellenőrök és megkezdődött a nagy számbavétel „Szabadságnak” 50-60 ezer tisztviselőt?

Bukarest, április 27.
Kedden délelőtt 10 órakor a francia szakértők megjelentek a pénzügyminisztériumban, testületileg bemutatkoztak Argetoianu pénzügyminiszternek s aztán — átvették az ország pénzügyi kormányzatának az irányítását.

Kétségkívül rendkívüli horderejű aktus volt ez, amiről érdemes volna a legapróbb részletekre kiterjedően beszámolni. De hát arról van szó, hogy Franciaország kihúzza Romániát a pénzügyi krízis hírnájából s ezért a várható nagy jövedelményt semmi ár sem tulságos. A bukaresti lapok sem csinálnak nagy ügyet a francia szakértők felvonulásából. Hidegen és megkezdődött elrejtve ennyiről számolnak be:

Rist ur és hadserege...

Charles Rist, Románia régi jó ismerőse, már megelőzőleg hosszú tárgyalásokat folytatott le Argetoianuval. A megállapodások tulajdonképpen ekkor születtek meg. Kedden már a kiviteltre került a sor.

Rist egész hadseregével jelent meg a pénzügyminisztériumban. Kiséretében voltak Poisson, Gautier, Pichard és Brailay.

Gautier az adóügyi szakértő. A többiek a költségvetési, vám- és másfajta ügyekben járatosak.

Argetoianu a pénzügyminisztériumi vezérigazgatók kíséretében jelent meg. — Előbb ezek a vezérigazgatók tették meg rövid jelentésüket, aztán a francia pénzügyi szakértők mondták el véleményüket. Argetoianu és Rist tudomásul vettek mindent.

Amikor mindez lezajlott, akkor Rist, Argetoianu és mindkettőjük kísérete megindult a pénzügyminisztériumba. Sorra járták a vezérigazgatókat és mindenütt helyzetvizsgálatot tartottak. Aztán Rist ur

minden vezérigazgatóságban ott hagyott a maga embereiből egyet-egyet. Mindenik francia szakértő külön irodát kapott a maga igazgatóságában.

És megkezdte az ellenőrző és irányító munkát...

Valamennyien tagjai lesznek a költségvetési vezérigazgatóságnak is...

Itt aztán igazán ők fogják játszani a vezérszerepet...

Rist maga az amortizációs pénztárnál ültette fel a főhadiszállását. Itt vannak az irodái és itt tartja meg azokat az értekezleteket, amelyek során munkatársai beszámolnak neki és ő újabb és újabb utasításokat fog adni nekik.

A munka kezdete....

A pénzügyi irányítás átvételének az aktusával kapcsolatban még említésre méltó az a rövid szónoklatváltás, ami Argetoianu és Rist között folyt le.

Argetoianu röviden ismertette Rist-tel az ország pénzügyi helyzetét, azokat az intézkedéseket, amiket a kormány eddig foganatosított és azokat is, amiket ezután foganatosítani jónak lát. Kérte, a francia vendégek legmesszebbmenő támogatását.

Rist a válaszában kifejtette, hogy eddigi tapasztalatai szerint szükség van a legmesszebbmenő takarékoságra.

Ezt az államháztartás adminisztrációjánál látja elsősorban kihívottnak s ezért átszervezik úgy a belső központi, mint a külső adminisztrációt. Egyúttal neki fognak már most a jövő évi költségvetés előkészítésénél s céljuk az, hogy min

den lehető eszközzel biztosítsák az államháztartás egyensúlyát, mert Románia csak így tud megfelelni külföldi kötelezettségeinek.

Mit kap ezért Románia?

Mindabból, ami a pénzügyminiszter és a francia szakértők között a zárt ajtó mögött lejátszódott, a közvélemény nagyon keveset tud. Annyi látszik bizonyosnak csak, hogy ezúttal nem lesznek hosszú kölcsöntárgyalások és kínos viták az ellenőrzésről, hiszen

a francia szakértők máris megtelepedtek Bukarestben és átvették a pénzügyi kormányzat irányítását.

A pénzügyi szakértők, az itthoniak, valamint az úgynevezett „benfentesek” úgy tudják és hirdetik, hogy Franciaország nagyobb államkölcsönt folyósít Romániának. Ezúttal tehát nem a magánbankárok alkuszak arra, hogy minél

Csak „tájékoztódnak” a franciák

A francia szakértők munkájával kapcsolatban a lapok egyrésze azt írja, hogy a parancs így szól:

Ebben az évben 4 milliárdot kell megtakarítani a 24 milliárdos költségvetési előirányzatból,

hogy az egyensúly megmaradjon.

A Lupta ezt azzal egészíti ki:

a minisztériumok 50—60 ezer hivatalnokot bocsátanak el, illetve szabadságot

kedvezőbb feltételek mellett helyezhessenek ki tőkéiket, hanem maga a francia államkassza szab előfeltételeket s adja azután a kölcsönt a román államkasszáknak. Megtakarítónak így a közvetítési díjak, a kötvénykibocsátás és az egyéb ilyen pénzügyi műveleteknél szokásos és költséges formalitások.

A francia állam ad kölcsönt a román államnak....

Hírek vannak arról is, hogy a két állam között a kölcsönszerződést már a jövő hét folyamán aláírják.

Ez természetesen azt jelenti, hogy a parlamentet május hónapban rendkívüli ülészsakra hívják össze,

azért, hogy a szerződést ratifikálja. Ekkor talán világosság derül a kölcsönszerződés háttérén maradt részleteire is. Akkor azonban már minden készen lesz. — Változtatni rajta a parlament nem fog.

ják őket egyelőre...

Van hivatalos jellegű megnyilatkozás is, cáfolat formájában. A miniszterelnökség hivatalos jelentést adott ki, amely szerint a lapok a külföldi pénzügyi szakértők megjelenésével kapcsolatban külföldre híreket közölnek; ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak, mert a francia szakértők kizárólag csak informatív jellegű tanulmányokat folytatnak a pénzügyminisztériumban.

Szorongatja Franciaországot a genfi angolszász front

Husz milliárddal akarta megvásárolni Páris a Duna-medencét

Páris, április hó 27

A Journal genfi tudósítójának jelentése szerint MacDonald miniszterelnök, Stimson amerikai külügyminiszter és Brüning német kancellár a legnagyobb titokban megbeszélést tartottak a Bessingen-kastélyban. Genfi politikai körökben a megbeszélésnek igen nagy jelentőséget tulajdonítanak. A Journal genfi levelezője szerint

a három államférfi bizalmas megbeszélései mögött tulajdonképpen egy cél rejtőzik: mindent felhasználni arra, hogy Franciaországot elszigeteljék és kijátszódják. MacDonald megbeszéléséről egyébként hivatalos kommunikét is adtak ki, de az csak annyit mond, hogy a három diplomata elhatározta genfi tartózkodásának meghosszabbítását.

A Havas-iroda értesülése szerint a Bessingen-kastélyban lezajlott megbeszélésekről annyi szivárgott ki, hogy MacDonaldék őszintén kívánták Tardieu francia miniszterelnök részvételét is. — Valószínű azonban, hogy a megbeszélés nemcsak a leszerelés problémái kerültek szőnyegre.

Genf, április hó 27.

Most kerültek nyilvánosságra annak a tervezetnek részletei, amelynek alapján Franciaország segítséget akar nyújtani a dunai államoknak. A tervezet szerint Franciaország a Duna-konföderáció létrejöttének első napjaiban az európai nagy-

hatalmak jóállása mellett egymilliárd francia frankos kölcsönt folyósított volna a blokk tagjainak, később pedig újabb kölcsönöket utalt volna ki 10—20 milliárd összegben.

Ennek ellenében a dunai államoknak el kellene fogadniuk a legszigorúbb ellenőrzést

és vállalniuk kellene bizonyos garanciákat vámbevételük lekötése útján. A francia elgondolás szerint a dunai államok egységes vámtarifa alapjára helyezkednének s nemzetközi felügyelet alatt közösen szednék a vámokat.

Jellemző azonban, hogy ezt a tervet Románia és Csehszlovákia határozottan ellenzik,

mert nem hajlandók feladni nemzeti bankjaik függetlenségét és aránylag eléggé kiegyensúlyozott külkereskedelmüket.

Az ellentétek a francia álláspont körül kiéleződtek Anglia, Olaszország és Németország részéről is.

E három nagyhatalom is mereven ellene van annak, hogy a dunai államok blokkját a francia terv alapján hozzák össze.

A három hatalom kívánsága az, hogy a dunai blokk problémáit 12 állam képviselői vitassák meg, míg Franciaország az 5 dunai állam határozatára kívánja a kérdést az európai hatalmak elé vinni.

B. L. 2. OLDAL Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

Az új magyar Bali Mihály keze alatt

Kava 17, Sztaniszlavszky 12 perc alatt szenvedett ki a bitófán

Kivégezték a kispesti rablőgyilkosokat — Óriási közönség nézte végig az új magyar hóhér első szereplését

Budapest, április 27.

Ma, szerdán reggel végezték ki a Margit-körúti katonai fogház udvarán Lukács Béla kispesti vendéglős gyilkosai közül Kava Gusztávot és Sztaniszlavszky Józsefet, akiknek kegyelmi kérvényét a kormányzó elutasította.

Az új magyar állami ítéletvégrehajtó, Kovács János első szereplését óriási közönség nézte végig. A fogház udvara szinte zsúfolásig megtelt közönséggel, főképpen katonai személyekkel, de roskadásig megteltek a szomszédos házak erkélyei és ablakai is a kíváncsiakkal. Középen van a gázgyár telke, amelynek egyik hatalmas tartálya vasgerendázatán már a kora reggeli órákban fűtőkben csüngöttek a háborzongató szenzációra éhesek száza.

A flegmatikus Kava és a megilletődött Sztaniszlavszky

Pontosan reggel fél 8 órakor vonult ki a fogház udvarára Solymossy Jenő dr. hadbíró vezetésével a katonai bíróság, majd a kivégzéshez vezényelt század formált négyzetet és ekkor tűnt fel egy szakasz szuronyos katonái kíséretében Kava Gusztáv, az egyik halálraítelt rablőgyilkos.

Az öles termetű Kava Gusztáv kezében feszülettel, vigasztaló lelkészét karonfogva haladt a menet élén. A bíróság előtt megállt és

a bitófához támaszkodva egykedűen hallgatta végig a halálos ítélet felolvasását.

Nyugalma akkor sem hagyta el, amikor Kovács János hóhér és pribékjei megkezdették a kivégzéshez szükséges előkészületeket. Az ítélet elhangzása után a pribékek megragadták, hátrakötötték a kezeit és nyakába dobták a hurokot.

Néhány pillanattal később a hatalmas termetű Kava már a kötélen himbálózott. A kivégzéshez kirendelt két katonasor rövid időközben megvizsgálta Kava szívverését és

17 perc múlva jelentette, hogy a halál bekövetkezett.

Az ítélet végrehajtása után Kava lelkésze rövid beszédet intézett a katonasághoz. Azt fejtegette, hogy nemcsak a földi igazságszolgáltatás teljesedett be, hanem Istennek a büntetése is.

Ezután felolvasta Kava Gusztáv bucsulevelét,

amelyet a kispesti gyilkos a siralomházban írt katonabajtársaihoz. Kava levele arra intette a bajtársakat, hogy kötelességüket pontosan teljesítsék és hű katonának legyenek s ne térjenek le a becsület útjáról.

Ezután vezették elő ugyancsak egy szakasz katonái kíséretében Sztaniszlavszky Józsefet, aki erőltetett nyugalommal tette meg a néhány lépésnyi utat a bitófaig. Az ítélet kihirdetése után

Sztaniszlavszky mondani akart valamit, de már nem volt ideje a beszédre, mert a pribékek azonnal megragadták és nyakára feszítették a hurokot. Lelkésze még odanyújtotta a feszületet, amelyet az elítélt áhitatosan megcsókolt.

A következő pillanatban Sztaniszlavszky is a kötélen függött s a két katonasor 12 perc múlva jelentette a halál bekövetkeztét.

A tábori lelkész ekkor néhány szóval bejelentette, hogy

Sztaniszlavszky a bitófa alatt azt akarta bucsuképpen elmondani, hogy szülei és nevelők jobban vigyázzanak a gyermekeikre.

Sztaniszlavszky egyébként egyetlen pillanatra sem láthatta kivégezt társa holttestét, mert azt a bitófát, amelyen Kava holtteste függött, egy rögtönzött fallal eltakarták.

A kettős kivégzés végrehajtása után imára pergett a dobok és a század ka-

tonaság tisztelegve lépett el a bíróság előtt.

A kivégzéshez kirendelt századból az egyik katoná rosszul lett, úgy, hogy el kellett vezetni a Margit-körúti fogház udvaráról.

Szemrefényásokkal bucsuzott egymástól a két gyilkos

Kava Gusztáv és Sztaniszlavszky József, — amint megírtuk, — már hétfőn délután bevonultak cellájukból a siralomházzá átalakított helyiségbe.

Kedden délután hozzátartozóik tettek utolsó bucsulátogatást a halálraíteltknél. Kávát kétszer is meglátogatta az édesanyja. Először egyedül, majd a fű menyasszonyának társaságában. Az asszonyon barna kabát volt, a melyre már feltette a gyászt jelentő fekete kreppszalagot.

Sztaniszlavszkyt 75 éves apja kereste fel.

A gyilkos odaborult a szerencsétlen vak ember nyakába és sokáig zokogott, amíg bucsút tudott venni.

Este a két halálraítelt bucsuzott el egymástól. Jelen volt ennél a találkozásnál a kispesti gyilkosság harmadik résztvevője, Nikodém Károly is. A két halálraítelt izgalmas szóváltással vett bucsút egymástól.

— Te beszéltél rá a gyilkosságra, — vetette Kava szemére Sztaniszlavszky.

— De a te vallomásod juttatott akasztófalra — vágott vissza Kava.

Este a két halálraítelt borjuszitelt kapott vacsorára. Később sokáig elbeszélgettek az örökökkel s természetesen az akasztásról folyt a szó. Az örök megnyugtatták az elítélteket, hogy az akasztás nem is olyan fájdalmas dolog s hamar is tulesik rajta az ember.

Kava Gusztáv az éjszakát is aránylag elég nyugodtan töltötte, míg Sztaniszlavszky a hajnali órákig zokogva és jajveszékelve hanykolódott.

Megkezdetik a közmunkákat

A gazdasági bizottság ülésének határozatai

Bukarest, április 27.

A kormány gazdasági bizottsága kedden délután fontos ülést tartott, amelyen résztvettek az összes gazdasági miniszterek Argetoianu pénzügyminiszter elnökelete alatt.

A tárgysorozat fontosabb pontjai közé tartozott a marosmegyei cukorrépatermelők érdekében hozott határozat, amely szerint

a gazdasági bizottság hozzájárul ahhoz, hogy a Marosmegyéből Bolyfaluba irányított cukorrépaút kedvezményes szállítási tarifát alkalmazzanak.

Hasonló értelmű megoldást javasolt a gazdasági bizottság az exportliszt külföldi piacépítésének az előmozdítása érdekében is. Felkérte a vasúti vezérigazga-

tóságot, hogy tanulmányozza a kérdést és az exportlisztra vonatkozólag dolgozzon ki lehetőleg kedvezményes szállítási tarifát.

A gyapot- és a gyapjurongy kiviteli illetéket a felére szállította le a gazdasági tanács és egészen törölte az aszfalt kiviteli illetéket. Azután felhívta a pénzügy- és munkaügyi minisztériumokat, hogy gondoskodják olcsó fűtőanyagáról a kis-malmok részére. A munkaügyi minisztérium azt az utasítást kapta, hogy

legye vizsgálát tárgyává azokat a lehetőségeket, amelyek mellett különösen a munkanélküliségtől inkább sújtott vidékeken nagyobb méretű közmunkák indíthatnának.

Az ülést Argetoianu este hétkor zárta be.

Összefognak Hitler ellen a német baloldali pártok

A kommunisták egységfrontra szólítják fel a szociáldemokratákat Vörös május elsejét várják Németországban

Berlin, április 27.

A német belpolitikai élet a porosz választások óta még mindig a vajadás stádiumában van. Megoldás egyik irányban sem alakult ki, sőt az újabb események arra engednek következtetni, hogy

Hitlernek sem a baloldali, sem pedig a centrummal való koalíciója — egyelőre — nem tartozik a valószínűségek birodalmába.

A német kommunista párt nevében Thälmann, a kibukott elnökelőlt a Daily Mail hasábjain kijelentette, hogy a kommunisták nem hajlandók támogatni a horogkeresztes vezért. Ezzel egyidőben viszont a német sajtó arról adott hírt, hogy Hitler koalíció megkötésére tett ajánlatot a centumpárt vezetésének. Mára kiderült, hogy ez a kombináció, ha nem is téves, de kissé korai volt.

A centumpárt központi vezetősége ugyanis hivatalos kommunikét tett közbe s abban halározottan megcáfolta azokat a híreket, amelyek szerint a párt és Hitlerék a koalícióról hivatalosan tárgyalnak volna.

Mindezek azonban egyelőre negatívumok. Amint hogy az is negatívum ebben a pillanatban, amit a német kommunista párt vezető organuma, a Rothe Fahne javasol Hitler törekvéseinek elgáncsolására. A lap ugyanis bejelenti, hogy

a kommunisták hajlandók együttműködni a szociáldemokrata párttal, hogy egységes proletárfrontot alakítva sikeresebben megakadályozhassák Hitler kormányrajutását.

Hitler eközben egyenesen halad kitérő céljai megvalósítása felé és követeléseit napról-napra megújítja és kibővíti. Eddig az volt a legfontosabb követelése, hogy Braun porosz miniszterelnök mondjon le és adja át a hatalmat a nemzeti szociálistáknak. Braun valóban le is mond, de csak május 24-én, amikor az új porosz tartományi gyűlés első ülését tartja. A lemondás azonban egyelőre nem sokat jelent, mert Hitlernek e pillanatban nincs meg az az abszolút többsége, amely szükséges volna ahhoz, hogy a Landtag első ülésén új kormányt válasszon. Így még mindig megvan az a lehetőség, hogy Hitler győzelme ellenére is, a Geschäftsordnung alapján Braun maradjon a porosz miniszterelnök.

A BIRODALMI GYÜLÉS FEL-
OSZLATÁSÁT IS KÖVETELIK
HITLERÉK

A német nemzeti szociálista párt legújabbán az egész birodalom politikai köréit megdöbbentő követeléssel lépett fel. A bajorországi hitleristák azzal fordultak a birodalmi kormányhoz, teljesítse három kérésüket, amelyek a következők:

1. A birodalmi kormány szólítsa fel Hindenburg elnököt arra, hogy a birodalmi gyűlést haladéktalanul oszlassa fel.

2. Küldessék ki egy vizsgálóbizottság, annak megállapítására, hogy a birodalmi elnök-

választás alkalmával milyen összegeket kasszáltak fel Hindenburg érdekében.

3. Vonják vissza azt a rendeletet, amely a nemzeti szociálista párt rohamosztágait feloszlatta.

Klage, Braunschweig belügyminisztere, aki Hitler pártjának egyik bizalmi embere, rendeletet adott ki arról, hogy május elsejére mindenemü szociáldemokrata és kommunista munkágyűlést és felvonulást betilt. A rendelet óriási izgalmat okozott a német munkásság soraiban.

A német elnökválasztás második fordulója alkalmával, — mint emlékeztet, — Vilmos excsászár felhívást intézett a német nemzethez, hogy Hitlerre szavazzon. Ezzel egyidejűleg az is köztudomásúvá vált, hogy a volt császári udvarhoz tartozó előkelőségek a nemzeti szociálistákkal szoros összeköttetést tartanak fenn. Ennek tulajdonítható, hogy Vilmos Ágost porosz herceg a nemzeti szociálisták listáján szerepelt jelöltként.

Ezzel kapcsolatosan az egyik baloldali lap azt a szenzációs hírt robbantja ki, hogy Hitler és szárnysegéde, Göring kapitány, másfelől pedig az excsászár megbízottai formális megállapodást kötöttek arra vonatkozólag, hogy amennyiben a császárpártiak támogatják Hitlert, úgy győzelem esetén Vilmost visszaültetik a német birodalom trónjára. A volt német trónörökös kötötte meg állítólag a megállapodást azzal, hogy, amennyiben visszaállítják a császárságot, úgy Hitlert bízzák meg a birodalom ügyeinek vezetésével.

Leszakadt a vasúti hid a gyorsvonat nyomában

Bukarest, április 27.

Könnyen súlyos katasztrófa következhetett volna be Ploesti mellett, ahol a keddről-szerdára virradó éjjel hatalmas robajjal összeomlott a fővonalon levő vasúti hid, amelyen azelőtt öt perccel robogott át a Bukarestből Brassó felé haladó gyorsvonat. A vizsgálat megindult, ugyanakkor kettőzött munkával megkezdtek a hid restaurálását.

54 millió pengő kincstári kötvényt vezetnek be a budapesti értéktőzsdén

Budapest, április 27.

A budapesti tőzsdetanács tegnap délelőnt ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy az értéktőzsdét szerdán megnyitja. A tanács hozzájárult 54 millió pengő kincstári kölcsönkötvény tőzsdei bevezetéséhez. A tőzsdén egyébként csak a fixkamatozású papirokat jegyzik.

3617 jelöltje közül választ Franciaország

Páris, április hó 27.

Vasárnap kezdődnek meg Franciaországban a parlamenti választások, amelyeknek előkészületeinél maga Tardieu miniszterelnök személyesen irányítja a választási küzdelmet. Egészen bizonyos, hogy a választási harc kivételesen heves és izgalmas lesz, amit egyedül az a körülmény is igazol, hogy 615 kerületben összesen 3617 jelölt indul. Vannak olyan kerületek, ahol 15—20 jelölt is mérkőzik egyetlen mandátumért.

Származási bizonyítvány kell minden behozott áruhoz

Május 5-től csak certificat de origine ellenében ad ki árut a vám

Bukarest, április 27.

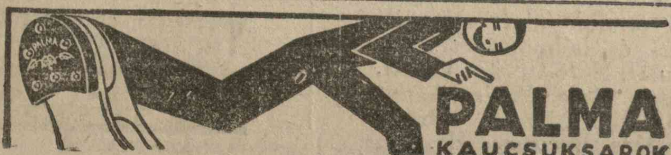
A kereskedelemügyi minisztériumtól nyert értesülésünk szerint 1932 május 5-től kezdődőleg a Romániába importált áruhoz „certificat de origine-t” (származási bizonyítványt) kell mellékelni. — Enélkül a bizonyítvány nélkül a vám a behozott árut nem adja ki.

Tőzsde

(1932. április 27.)

ZURICH (nyitás): Berlin 12220, Amsterdam 20850, Newyork 51450, London 1880, Páris 2028, Milánó 2645, Prága 1524, Budapest —, Belgrád 895, Bukarest 307, Varsó 5765, Bécs —.

Valuta: Napoleon 675, márká 3975, leva 109, török lira 81, font 640, francia frank 664 svájci frank 3270, olasz lira 870, drachma 160, dinár 285, dollár 16650, lengyel márká 19, schilling 1970, pengő 2250, cseh korona 497, belga frank 470.

BÁMBÓ

Tardieu csak a szocialisták ellen küzd

Aziránt sehol semmi kétség, hogy Tardieu marad, bár a világ polgári elemei maguk is igen szeretnék, ha nem maradna. Mi több: a francia polgár is így szeretné. És mégis marad. A május elsejére kitűzött francia választásokat ugyanis nem szabad tulbecsülni. Ez a választás sem lesz egyéb, mint ami a német elnökválasztás volt, mint az április huszonegyedikén lezajlott porosz választások voltak. Egyetlen jelenet a nagy színjátékban! Rövid és ötletes jelenet! Hatásos is, de nem domináns!

Nem az, mert Hindenburg is maradt és a francia jelenet sem lesz az, mert Tardieu is megmarad.

Általában nem ismerjük a francia választót. Csak Franciaországot ismerjük. Tudjuk róla, hogy imperialista és kapitalista, de a francia polgárról nem tudjuk, hogy békeszerető és elégedetlen. Franciaország, mint állami alakulat, még halvány vonásaiban sem emlékeztet arra a Franciaországra, amelyet a francia emberek laknak. Kicsiny és kicsinyes emberek lakják a „Nyugatot”. Olyan emberek lakják, akik, ha politikai meggyőződésükben és voksukban republikánusok is, vagy demokraták, radikálisok, vagy szocialisták, mindegyikük is mindennekfelett elégedetlenek. Elégedetlenebbek, mint a Kelet embere, akinek ma már betevő falatja sincs. A francia elégedetlenség azonban nem tud szervezkedni. Az elégedetlenségnek csak a hangja nagy és, mert csak a hangja harsog, nem az elégedetlenség robban ki politikai akcióban. Marad a pártjában és — elégedetlen.

A republikánus-demokrata unió vezérei már évek óta tisztán látják, hogy a politikai elán és kezdeményezés a tömegekből teljesen kihalt és ezért a francia politika összetétele évtizedek óta mozdulatlan. Poincaré óta szinte tantétel, hogy okos diktátor még demokráciát is irányíthat. A francia politikát legalább is irányíthatja. Poincaré minden epigonja egyaránt vallja, hogy a politikát csak csinálni kell. És lehet is, mert hagyják. Hagyják, mert nem veszik észre, hogy ki és miképpen csinálja.

Ez a szofizma nagyszertűn bevált. Annál is inkább érvényesülhetett, mert Tardieu és elődei realpolitikuskok, míg ellenesei: Herriot és Boncour, doktrinárok. Ezek a doktrinárok a legsúlyosabb hibát Laval bukása alkalmával követték el, akkor, amikor a nagy koalíciót visszautasították. Sem Herriot, sem Boncour nem akart a koalícióban részt venni, mert „jönnek a választások és akkor mi győzünk”. És most jönnek a választások és aligha győznek ők.

Szó sem lehet róla. Tardieu nem is harcol ellenük és nem is védekezik velük szemben. Minden erejével csakis a szocialisták ellen fordul. A francia belpolitikában rengeteg a párt, de komolyan csak a republikánusokról és a demokratákról, a radikálisokról és a szocialistákról lehet beszélni. Tardieu mégis csak a szocialdemokraták ellen harcol, mert tudja, hogy a katolikus demokratáknak vele az új parlamentben is fuzionálniuk kell és, mert érzi, hogy a radikálisok tömegei balra toldódtak, tehát a radikálisok maguk nem veszedelem többé. Tardieu mindössze csak attól fél, hogy a radikálisok és a szocialisták együtt olyan koalíciót alakíthatnának, amellyel szemben az ő koalíciójának az ereje meg nem birkózik.

Mivel a radikálisokat a baloldalra orientálódott tömeg további balrafordulása elgyengítette, neki nincs más kötelessége, mint a szocialdemokrácia ellen küzdeni, hogy az is meggyengüljön és a radikálisokkal együtt se alkossanak olyan csoportot, amely kellemtelenkedhetné.

Tardieu aggodalmának van alapja. A mostani francia parlament négy esztendeje ül együtt és ez alatt, ha pótválasztásokra került a sor, rendszerint a szocialisták győztek. Ez a sorozatos szocialista győzelem azt mutatja, hogy a talaj ellenséges és a lélek balra orientálódott. És most orientálja a munkanélküliség is! És a költségvetési deficit is!

Briand halála is nagyon meglepő az a francia polgári pártok egységét. Louis Marin egész hangosan kimondta, hogy Briand halála

után a briandi politikától is szabadulni kell! Ez a hangos jobbrafordulás taktikai hiba volt. Briandnak és különösen a briandi Franciaországban nagyon sok hive van. Az a polgári párt, amely megtagadja Briand-t, kiközösíti tömegei egy részét is. Ez a kiközösített tömeg a radikális pártig meg sem áll. A vérmesebbje pedig beleszalad a szocialdemokrácia karjaiba.

Mindezek ellenére sem lesz semmi baj: Tardieu marad. Nagy veszedelem nem fenyegeti már csak azért sem, mert a 615 mandátumból mindössze 111 a szocialistáké. Hiába az általános elkeseredettség, hiába a briandi elvek merev tagadása, száztizenegyfől az abszorbeáló majoritásig Franciaországban még ma is nagyon távoli az út. A harc tulajdonképpen csak azért folyik, hogy az ellenzék ne legyen túlságosan nagy. És azért a küzdelem, hogy a kormánypárt túlságosan erős lehessen.

Szóval? Szóval mereven és változatlanul minden a régiiben marad és így továbbra is a békeszerződés merev jogalapján marad a francia külpolitika. Maradhat, mert ez a politika most is megkapja a többséget és maradni fog, mert Tardieu ma Európában a legme-

rebben tartja a jogalap érinthetetlenségének elvét.

A plakátok így ordítanak:

— A békeszerződések gazdasági pontjai háborút hoznak! Mi békét akarunk!

Tardieu még sem akar nyíltan hallani a jóvátételek és a háborús adósságok törlesztéről.

Politikáját politikailag megbuktatni nem lehet, mert a francia szavazó elégedetlen, de nem forradalmi lélek.

A gazdasági nyomorúság azonban könnyen megbuktathatja Tardieut és rendszerét, mert a francia szavazó kicsinyes és anyagiasságos lélek.

Talán itt az achillesi sarok. És könnyen hozzáférhető is ez a sarok, mert Franciaországban súlyos gazdasági bajok vannak. Súlyosabbak, mint bárhol Európában, mert Franciaországban az anyagi bizonytalanság és veszedelem gyenge szellőjére a polgár már úgy reagál, ahogyan mi csak az anyagi bizonytalanság és veszedelem orkánjára reagáltunk.

Ezeknek az anyagi és gazdasági krátereknek a méhébe holnap igyekeznünk bevilágitani.

A kétélű technika

Levegőbe repült egy olasz műselyemgyár

Felrobbant a híres Snia Viscosa: eddig három halott, számos sebesült

Milánó, április 27.

A kis Pávia várost hatalmas detonáció rázkódtatta meg kedden délelőtt. A város egyik legnagyobb és világszerte ismert gyártélepe, a „Snia Viscosa” nevű műselyemáruháza a levegőbe repült és rövid idő leforgása után a modern és virágzó ipartelep helyén romhalmaz meredt a nézők szeme elé.

Az Oustric-botrányból is ismert Snia Viscosa gyárában kedden a rendes időben kezdődött meg a munka. Nem sokáig dolgozhattak azonban a gyár munkásai, amikor a gépház felől

hirtelen borzalmas dörej hallatszott és a következő pillanatban összedőltek a

munkatermek, valamint az irodahelyiségek falai is.

A sebesültek jarkialtásai töltötték meg a levegőt és a hamarosan helyszínre érkezett mentők nemsokára három halottat és számos vérző, eszméletlen embert húztak ki a romok alól.

A vizsgálat most folyik és eddig még nem tudta pontosan tisztázni a szerencsétlenség körülményeit. Miután azonban a műselyemáruhárok robbanóanyagokkal dolgoznak és háború esetén municiógyárrá alakíthatók át, valószínűnek látszik, hogy a műselyemgyártáshoz szükséges robbanóanyagkészlet, kiváltképpen a cellulóze, expodált és ez okozta a nagyméretű katasztrófát.

KOLOZSVÁRI KRÓNIKA

Ellopták a vasat a Szamos-gát betonjából

Ujabb pert akasztanak a város nyakába a malmok. Miért nem lesz strandja a nyáron Kolozsvárnak? — 580 lej bevétel egy hangversenyen — „Munkakerülőket” fogtak össze Kolozsváron

Kolozsvár, április 27.

Az emberek annyira fásultak, hogy még olyan szencziációra sem éledtek fel, hogy Gallovich Arankát szabadlábra helyezték. Pop komiszár egykori szép hitvese, akit száz-as-bankók hamisításával vádoltak meg, megint kezd kibotorkálni a csávából. Mint eddig is, minden ügyében. A brassói ítélet ugyan igaz, de még nem jogerős. Várjunk. Ez a kétségtelenül nem közönséges képességű nő majd csak kitalál valamit, hogy kiskiklódjék az igazságszolgáltatás kellemetlen öleléséből. És akkor újra kezdődnek a becületkereső sajtóperek. Egy-két ujságíró alighanem rá fog fizetni arra, hogy Gallovich Aranka visszanyerte aranyzabadságát.

Igaza van. Végeredményében ő csak jót akart. Az emberiségen akart segíteni. Mindenki azon panaszkodik, hogy olyan kevés a pénz. Hát ő segíteni akart. Ezért igazán nem lehet őt kíméletlenül elítélni...

Nem lesz strandja Kolozsvárnak ezen a nyáron.

A szegényebb néprétegeknek, amelyeknek nem telik idegen fürdőhelyekre utazni, ez a szerény pihenési lehetősége sem lesz meg a bölcs magisztrátus jóvoltából. Elvitte az árvíz. Nem magát a strandot, hanem azt a gátat, amelyen át a Nagyszamosból a vizet átvezették a Kisszamosba. Kolozsvár egykori várárka, a Kisszamos, amely a strandot táplálta eddig, azonkívül pedig több malomnak is hajtóerőt szolgáltatott. Ezek a malmok is állanak azóta, hogy a víz elvitte a gátat.

Az érdekelt malomtulajdonosok már hetek óta járják a várost, hogy állítsa helyre a gátat, de persze eredmény nélkül. Eppen gátra lesz pénze a várnak! Egymillió lejbe kerülne a gát megépítése. Nincs pénz. Ellenben a város megengedi, hogy a malmok építsék vissza a gátat. A saját költségükön. Azaz, a város is

magára vállalja a költségek 24 százalékát. Elvben és papíron. A valóságban ezt a részt is a malmok előlegezhetik és ha majd a Banca Nationala nem gördit akadályt a szükségpénzek kibocsátása elé, esetleg meg is kapják a várostól. Csodálatosképpen a malmok nem találják elég jónak a várost erre az összegre és nem hajlandók ezt a megoldást elfogadni, hanem perrel fenyegetőznek. Utóvégre miért fizetnek városi adót és külön pótdót a gát használatáért?

A pert gondatlanság miatt okozott haszonelmaradás címén akarják megindítani a malmok a város ellen. Arról van szó ugyanis, hogy a malmok szakemberrel megvizsgáltatták az elmosott gátat és furcsa dolgok sülték ki ebből.

Kiderült, hogy a gátban nem volt egy gombsötünyi vas sem. Pedig a gátat betonvasépítményként szerepeltették.

Különb is ma sehol sem építenek betonvas nélkül, különösen ott, ahol nemcsak felső nyomást, hanem feszítőerőt is kell ellensúlyoznia az építménynek, mint például a vízi gátaknál. Hova lett belőle a vas? Hogyan lehetett ilyen munkát átvenni? Súlyosbítja a városi mérnöki hivatal mulasztását az a tény is, hogy a gát egyébként is a leggyengébb konstrukciójú volt. Egyszerűen egy cementfalat húztak a víz elé, holott a gátakat ma mindenütt alól kiszélesedő és kiugró belső fallal építik, hogy ellent tudjon állani minden víznyomásnak. És ami a legkülönösebb az egész dologban, ezt a gátat a legutóbbi nagy árvíz után építették, amikor az előző gátat ugyanilyen technikai fogyatkozások következtében mosta el a Szamos.

Nincs ennek az ügynek feltűnően gyanús illata? Ha csakugyan perre kerül a sor, alighanem furcsa dolgok fognak előbujni a kolozsvári Szamos-gát építése körül.

Paganini-koncertet adott

vasárnap este a kolozsvári megyeházán Jean Prosteanu, az ismert lugosi származású román hegedűművész. Komoly értékű művészi élmény volt. A közönség elragadtatással ünnepelte ezt a Beethoven-külső vadzszenit, akinek éppen a Paganini-muzsika a legerősebb oldala.

A nézőtérén összesen harminc ember, ha ült, az is a prefektúra tisztviselőiből, néhány diákból és legfőképpen kisebbségi zenekedvelőkből rekrutálódott. A pénztár bevétele 580 lej volt.

Szünet alatt Prosteanu elkeseredetten fogadkozott, hogy elhagyja ezt az országot, ahol ennyire nem értik meg a művészetet.

Krisis? A muzik még a leggyengébb filmeknél is zsufoltak, a divatórület talán sohasem tombolt annyira, mint ma.

Prosteanu azt gondolja, hogy politika. Hogy a magyarok csak a magyar művészeket támogatják, a zsidók csak a zsidókat.

— De hol vannak a románok? — vette közbe a kérdést a művész egyik ismerőse.

Mert a románok igazán nem voltak ott a Prosteanu-koncerten. Egy-két kivételtől és a számos potyajegyestől eltekintve.

Bolond Sándort elvitték Kolozsvárról.

Erőszakkal. Akarata ellenére. Hogy ki az a Bolond Sándor? Kolozsvár utcáinak legjellegzetesebb érdekessége vala negyven év óta. Vörös színű borostás szakáll, hülyén torz hahotája minden járókelőt megmosolygatótt, ha látta. Téli is viharvert zsirárdi szalmakalapban járt és a gomblyukában virágot hordott. Magyar virágot, — ahogy elnevezte. És ha adtak neki egy lejt, akkor elkezdett valami szivfacsarítóan állati vinnyogással kacagni, hogy összegyűlt a felvörös. A másik passziója az volt, hogy az utcán felszedegette a papírdarabokat, hazavitte és elrakta.

Rendszerint csendes, barátkozó hangulatban szokott lenni szegény. De ha feldühösítették, ha valaki cigánynak mondta, vagy kétségbe vonta a magyarságát, éktelenül haragba jött és olyankor jó volt menekülni előle. Olyan zamatos káromkodásokba foglalta az illető minden pereputtyát és legkényesebb testrészeit, hogy ötven huszármesternek is dicsőségére valna. Sőt, nem riadt vissza a teltelegességtől sem. Elválhatatlan farkosbotjával irgalmatlanul elpáholta a vele kötekedő lelketlen embert.

Kolozsváron mindenki ismerte. Hozzá tartozott az utcához, mint a gázlámpa, vagy a Szent Mihály templom.

És most elvitték. Betuszkolták egy autóbuszba. Hiába könyörgött, hogy nem szereti az autót, hiába intervenáltak az érdekében jóakarói. Elvitték valahová Nagyvárad mellé, valakinek a birtokára. Dolgozzon. A hatóságok vele együtt még néhány ilyen szerencsétlen teremést fogdostak össze, azon a címen, hogy munkakerülőket.

Istenem, munkakerülő! Ma! 1932-ben! Gonosz és keserű tréfa. Ezen a címen Kolozsvár százezernyi lakosa közül akár huszezt is elvihettek volna arra a háromgyeji birtokra. Örömet mennének ezek a munkakerülőket.

Elvitték Bolond Sándort, akinek becsületes családi nevét talán alig ismerte valaki. Tóth Sándornak hívják, amint hosszú nyomozás után sikerült kideríteni. És Kolozsvár szegényebb lett egy szíznél, egy nevezetességgel. Elvitték talán az utolsó embert, aki szívből, gondatlanul és ártatlanul kacagni tudott ebben a szomorú világban... (Anonymus)

hashajtó, vértisztító

növényi és opoterapikus kivonatból készül. Egy (vagy két) szem esti étkezés alatt elősegíti a gyomor- és bél működést. Laboratoires H. NOGUES et Cie II, rue Joseph Bara Paris. Agent général I. DILLAN, 4, Strada Pitar Mos. București III.

B. L. 4. OLDAI

KERESKEDŐK KÖNYVELÉSÉT MÉRLEGEIT ÉS BARMELY HASONLO MUNKA ELVÉGZÉSÉT VÁLTALJA
G. MIGOL AUTORIZÁLT KÖNYVELO
STR. 13 SEPTEMBRE 3

BUTORAINK MINŐSÉGE

ÁRAINK OLCSÓSÁGA VERSENYEN FELÜL ÁLL!

SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁRT.

BRASSÓ * BUKAREST * MAROSVÁSÁRHELY

Ma szerdán utoljára Molnár Ferenc halhatatlan színműve

"LILIOM"

CHARLES FARREL-lel

Hírek

A repülő miniszterelnök

természetesen nem más, mint MacDonald angol miniszterelnök. Legutóbb is nyitott katonai repülőgépen tette meg az utat Londontól Párisig, ahonnan aztán vonaton utazott Genf-be, Tardieu francia miniszterelnök társaságában. Képünkön azt a jelenetet örökítették meg, amikor a repülő miniszterelnök elhagyja a gép utaskabinját a le bourget-i repülőtéren.

JUNIUS 27-IG KELL VIZSGÁRA JELENTKEZNIÜK A KATONAI FELMENTÉST IGÉNYLŐ RABBIJELŐLTETNEK. Bukarestből jelentik: A hadügyminisztérium jelentése szerint a katonai felmentést igénylő rabbi-jelölteknek június 27-ig kell vizsgára jelentkezniük. Mindazok, akik eddig az időpon-tig jelentkezési kötelezettségüknek nem tes-znek eleget, elvesztik a felmentésükre való jo-got.

MIKOR A MILLIÁRDOS IS KÖL-CSÖNRE SZORUL. A genfi diplomaták egyik bankettjén részt vett egy amerikai milliárdos is, aki csak nem régen gyó-gyult fel fájdalmas reumájából.

Hogy van? — kérdezte egyik euró-pai diplomata ismerőse. — Már egyáltalá-ban nem érzi betegsége nyomait?

— Már nem is gondolok rá, — felelte az amerikai. — Egyébként is az az elvem, hogy csak a kellemes emlékeket őrizzük, a rosszakat pedig felejtsük el.

S kis idő múlva hozzátette:

— Különben ezt a mondást Victor Hu-gótól kölcsönöztem.

— Az első eset, amit az életben láttam, — jegyezte meg mosolyogva a diplomata, — hogy egy milliárdos költőtől kölcsö-nöz...

TEMESVARI HIREK. Tudósítónk jelen-ti: Szévkovics Olga 49 éves gyárvarosi asz-szony luminállal megmérgezte magát és meg-halt. Elsőszülött fia könnyorületességéből élt, ez azonban hónapok óta munkanélküli s így nem volt szíve tovább is terhelni őt a maga nyomorúságával is. — A Temesvár közelében fekvő Módos község hídjánál női hullát fog-tak ki a folyó vizéből. A halottnál talált írá-sokból megállapították, hogy Balogh Mária 26 éves munkánővel azonos. Balogh Mária a nyomor miatt lett öngyilkos.

A bogacsi borcsarnok
J. Brabander és Társa
a n. é. közönség szíves tudomására
hozza, hogy
Brassóban, Vasut-u. 21 sz. alatt
fiókot nyitott, ahol a Hosszu-utca 57.
szám alatti üzletből már jól és elő-
nyösen ismert
borai
ugyanazon olcsó áron, literenként
14 LEJTŐL
kezdve kaphatók.

Május elsejére leépit az aradi Astra-vagongyár

Felmondtak az összes alkalmazottaknak

Arad, április hó 27.
Az utóbbi napokban aggasztó hírek
terjedtek el az országosan ismert aradi
Astra-vagongyárról.

A gyár már hosszabb idő óta súlyos
válsággal küzd, miután a CFR nem tud-
ja teljesíteni a vele szemben fennálló
kötelezettségeit, újabb megrendelése-
ket pedig a gyár ugyyszólván alig kap.
Az igazgatóság elhatározta magát arra,

hogy a nagymultu üzemet fokozatosan
beszünteti. Tegnap összes tisztviselőinek,
mintegy kétszáz embernek, 1935 január
elsejére felmondóleveleket kézbesítettek,
a közel ezerkétszáz főt kitevő munkásság
pedig fokozatosan válik munkanélkülivé.

Még teljesen meg nem erősített hírek
szerint az Astra-vagongyár május else-
jén már lényegesen redukált üzemmél
fog dolgozni.

Gummibottal verték szét a temesvári nyugdíjasokat

Megkezdték, majd hamarosan beszüntették a héthavi
járandóságok kilizetését

Száz rendőr 800 kiéhezett penzionárius ellen

Temesvár, április 27.
Temesvár városa újra zajos és elkese-
redett nyugdíjas-tüntetés színhelye volt.
Kedden reggel a pénzügyigazgatóság
megkezdte a nyugdíjak kifizetését

A pénzügyigazgatósági palotát mint-
egy nyolcszáz nyugdíjas szállotta meg.
Tele voltak a folyosók és tele volt a pala-
ta előtti térség is. Mindenki minél előbb
igyekezett a pénztárhoz jutni, hiszen
legnagyobb részük már hét hónap óta
nem kapott semmit ki a nyugdíjából. En-
nek ellenére a délelőtti kifizetések vi-
szonylagos rendben történtek, a nyugdí-
jasok nagy örömmel tartották meg a ren-
det.

Délben a pénztárablakokat lezárták.
A palota előtt még mindig többszáz fő-
nyi nyugdíjas várakozott. Nem is távozt-
ak el, hiszen ebédelésről amúgy sem le-
hetett volna szó, amíg pénzt nem kapnak.
Várakoztak. De hiába várakoztak.

Délután ugyanis a további kifizetéseket
beszüntették, a nyugdíjpénztár ablaka-
it ki sem nyitották.

Elképzelhető, hogy mekkora elkeseredés
foghatta el azokat a nyugdíjasokat, akik
délelőtti nem kerülhettek a pénztárhoz.

A várakozás ennek ellenére tovább tar-
tott, egészen este hatig, amikor a pénzü-
gyigazgatóság tisztviselői eltávoztak.
Az elkeseredett nyugdíjas tömeg most

már látta, hogy hiábavaló minden re-
mény.

Tüntető tömeggé verődött és a Dom-
terre ponult, itt azonban 100 főnyi
gummibotos rendőrlégénység fogadta
őket.

Megkezdődött a tüntetőmenet feloszlatá-
sa. Megrendítő jelenetek játszódtak le.

A nyugdíjasok közül többen elkesered-
ve kiáltottak, hogy tartóztassák le
őket, mert akkor legalább az ügyész-
ség szállást és kosztot kapnak. A gum-
mibot azonban nem volt könyörületes.
A rendőrök szétkergették a tüntetőket.

Amíg ezek az utcán lejátszódtak, addig
Stanciu Sándor, a nyugdíjasok elnöke és
Biro Sándor titkár a pénzügyigazgatót
keresték fel. Rövid, de meggyőző válszt
kaptak. A pénzügyigazgató kijelentette,
hogy bármennyire is sajnálja, sem felha-
talmazása, sem pénze nincs a további ki-
fizetésekre. A küldöttégre erre Furnugianu
vármegyei prefektust kereste föl, aki
nyomban telefonált Bukarestbe a pénzü-
gyminisztériumnak s a maga részéről is
sürgette a szükséges összegek kiutalását,
hogy mindenkit egyformán kielégíthesse-
nek.

A nyugdíjasok szerdán a királyhoz és
Argetoianu miniszterhez küldtek távira-
tot, amelyben kifejtették nyomorúságos
helyzetüket s gyors intézkedést kértek.

Gáz-öfelsége díktál...

Megnyomorítja Dicsőszentmártont a mindenható gáztársaság

Fűtés és világítás nélkül maradt 300 beteg a kórházban. Lefog-
lalták a város jövedelmeit, mert Motaş nem lett liberális képviselő

Dicsőszentmárton, április 27.

Mi lenne Dicsőszentmárton közelével, hol
maradnának igalmi, tanácsatlanságai, átko-
zódásai és küzdelmei, — elvértve a sikerhozta
örömeik is, — ha nem volna gáz. Ha nem
volna a Gáz. Dicsőszentmártonban szinte
mindent és mindenkit az a bizonyos GÁZ
mozgat, amelynek rettenetes hatalmu ura és
irányítója Motaş, ama híres és köztis-
mert.

Ime a GÁZ körüli új és jellegzetes izgal-
mak:

A napokban az U. E. G. egyik kiküldöttje,
néhány szerelő kíséretében megjelent az álla-
mi kórházban és lezárta a gázt.

A kórházban jelenleg 300 beteg van ápolás
alatt. A gáz lezárása végzetes büntetés erre
a háromszáz betegre.

Fűteni, főzni nem lehet. Egyelőre a kert-
ben összeszedett hulladékfalvarázsolják
elő azt a meleget, amire föltétlenül szükség
van. És nincs világítás sem. A legsúlyosabb
beteg mellé gyertyákat állítottak be, de
ilyen világítás mellett éjjeli operációkról ter-
mészetesen szó sem lehet. És nincs vize sem
a kórháznak, mert a vezetékeket hajtóerő
nélkül, amit eddig a gáz szolgáltatott, nem
tudják táplálni.

A kórház igazgatója azonnal táviratozott a
kerületi egészségügyi inspektorátusnak és az
egészségügyi miniszternek. Kérte a prefektus
pártfogását is, de a prefektus nem tehet sem-
mit, mert — ez az igazság, — a kórház 1929.
óta nem fizetett a gázért semmit s adósságai
most már a négy millió lejt is meghaladják.

A gáz legfőbb ura és parancsolója tehát él
a hatalmával és bünteti, kegyetlenül bünteti
— a betegeket. Igaz, a betegek nem hibásak,
hibás az egészségügyi minisztérium és hibás a
pénzügyminisztérium. Ők nem adtak pénzt a
kórháznak, sőt a pénzügyminisztérium még
azt sem engedte meg, hogy az U. E. G. buka-
resti központja adóba számíthassa be a kór-
háznál fennálló követelését.

A betegek nem hibásak, csak betegek. Vi-
szont beteg az egészségügyi minisztérium, be-
teg a pénzügyminisztérium, beteg az U. E. G.
is, beteg az egész rendszer, ha ilyesmi előfor-
dulhat.

Es Dicsőszentmárton közönsége is beteg a
felháborodástól, amikor ilyesmit lát...
Utálja a gázt és mindent, ami vele összefü-
gésben van...

Van rá oka elég!

Többek között az a hajsza is elég ok, amit
a gáztársaság a város ellen kezdett és folytat
kitartó szorgalommal. Még 1926-ban történt,
hogy a gáztársaság le akarta zárni a városi
vezetékeket, mert az elosztó társaság, a Saga-
met, (később meg is bukott), nem tudott, vagy
nem akart fizetni. A város akkori vezetősége
sarkára állott s karhatlommal vonult fel. Az
U. E. G. erre kártérítési pert indított a város
ellen. Napi 25 ezer lej kártérítést követelt.

A bukaresti tábla megítélte neki összesen 375
ezer lej kártérítést és 10 ezer lej perköltsé-
get.

A tanács felebbezett a Semmitőszékhez. A
felebbezési időre a gáztársaság újabb 825.000
lej kártérítést követelt és 2000 lej perköltsé-
get. A Semmitőszék a város ellen döntött, mi-
re a gáztársaság most már jogosan követelte
az összesen 1 millió 212 ezer lejnyi összeget.
Az elmúlt héten megjelent a városházán a
gáztársaság ügyvédje és foglaltatott.

Lefoglalták a városnak az államtól járó ösz-
ses követeléseit és a világitási taxákat.

A jelenlegi interimár bizottság újra felebbe-
zett a foglalás ellen, mert az az álláspontja,
hogy miután a gáztársaságnak tényleges ká-
ra nem is volt, nem illet meg a kártérítés,
legfeljebb az ügyvédi költségek megtéríté-
séhez van joga. Ettől eltekintve a város költ-
ségvetése teljesen felborult és a polgárság ret-
tenetes helyzetbe kerül, ha a foglalást nem
sikerül feloldatni.

Hát itt kinek van igaza újra?

A közvélemény nem törődik a jogi szem-
pontokkal. A közvélemény arról tud, hogy
Motaş személyi gyűlölködésből indította az
egész hajsztát. Amikor ugyanis magas pártfo-
gói, a liberálisok uralomra kerültek, minden-
képpen be akart jutni a parlamentbe. Jelölé-
sét azonban a dicsőszentmártoni liberálisok
elgáncsolták. Ezért üt most vissza. Nem is ta-
gadja. A tanácshoz írt levelében ezt mondja:
„Remélem, hogy emiatt az ügy miatt úgy
anyagilag, mint erkölcsileg felelőssé teszik a
bűnösöket.” A bűnösök pedig természetesen
azok, akik annak idején az ő jelölését el-
gáncsolták.

Nemde, érthető és emberi ez? Motaş bünte-
ti a várost a régi sérelemért, hogy a város
büntesse, ha módjában van, azokat, akikre
neki oka van nehezíteni.

Ez a GÁZ, az a GÁZ, amely nemsokára fel-
veti Dicsőszentmártont.

Majdnem félmilliót osztott ki a király

az aradmegyei árviz-
károsultaknak

Arad, április hó 27.
Beszámoltunk róla, hogy a király a
tegnapi délután Aradon és az árvízsu-
jította környéken töltötte. Öfelsége ez al-
kalommal

négyszázezer lej segélyt osztott szét a
károsultak között

családonként egytől—négyezer lejig
terjedő összegeket. Több rombadólt
házba bement a király s elmagyaráztatta
magának az ár pusztításait. Elutazása
előtt az uralkodó ígéretet tett még arra,
hogy a most folyó országos árvízsegély-
akció komoly és megnyugtató eredmén-
nyel fog járni. A király, amint már je-
lentettük, Aradról Besszarabiába utazott.

— Értésítés. A brassói református egy-
ház elnöksége értesíti az egyház tagjait
és mindazokat, akiknek a brassói refor-
mátus temetőben sírhelyük van, hogy
Ilyés Lajos halála következtében a ha-
rangozói és a temető-gondozói teendők el-
végzésére Jakab Albert és felesége, Haj-
nal Vilma brassói lakosok alkalmaztat-
tak, akik készséges szolgálattal vállalják
a rájuk bízott sirgondozási teendőket.

* KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Ez uton
mondok hálás köszönetet mindazoknak, akik
feleségem elhalálása alkalmával részvétük-
kel fájdalommat enyhíteni igyekeztek. Buka-
rest, 1932. április 25. Koperdák János. (e)

— MEGGYILKOLTAK ÉS KIRABOLTAK
EGY KERESKEDŐT ÉS HOLTTESTÉT KI-
DOBTÁK A ROBOGÓ VONATBÓL. Buda-
pestről jelentik: A magyarkomáromi vasutál-
omás előtt a sineken összeroncsolva találták
Steinhardt Jakab bácsalmási nagykereskedő
és földbirtokos holttestét. A komáromi rand-
őrség értesítette a budapesti főkapitányságot,
a borzalmas esetről. Közölte, hogy Steinhardt
zsebében Budapesttől Győrig szóló jegyet ta-
láltak. Az elgázolt nagykereskedő mellett
semmiféle poggyász, értéktárgy nem maradt.
pénztárcája sem került elő. A főkapitányság
bűnügyi osztálya megállapította, hogy Stein-
hardt április 19-én érkezett Pestre, nagy ösz-
szegyet hozott magával, hogy Budapesten és
Győrről bevásároljon. Érkezése napján megis-
merkedett egy nővel, akivel egy Tisza Kál-
mán-téri szállodába ment. A nő előbb távo-
zott el a szállodából, mint Steinhardt. A nagy-
kereskedő a nyomozás megállapítása szerint
idegen embereknek is mutogatta a pénzt és
elmondotta, hogy miféle bevásárlásokra ké-
szül. Megállapították azt is, hogy tegnap Ke-
lenföldön szállt fel a győri vonatra. A nyo-
mozás adatai arra mutatnak, hogy rablógyl-
kosság történt, a nagykereskedőt Komárom
előtt, mielőtt befutott volna a vonat az álló-
másra, kidobták a vonatból. Lehetséges, hogy
előzőleg meg is ölték és csak a holttestet dob-
ták ki a sinekre. A rendőrség kihallgatja azt
a nőt, aki együtt töltötte Steinhardtal az éj-
szakát és kihallgatja a nő férfitársát is. Komáromban felboncolják Steinhardt holttes-
tét.

Május 1-től?

A tavasz, a szerelem ünnepén!

Kisasszony, téves kapcsolat

Vidám, hangulatos, gyönyörű zenéjű
filmoperette

MAGDA SCHNEIDER-rel
a brassói MODERN MOZGÓBAN

Ezen film minden előadásán fellép egy
szancziós attrakciós csoport.

2 Frindt's

A berlini Scala világhírű sztárjai
Erő - Művészet - Humor.

— Időjárásjelentés. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint éjjeli talajmenti fagy, helyenként nappali enyhe idő várható.

— Szerelmi dráma egy magyarországi városkában. Tatról jelentik: Kettős szerelmi dráma játszódott le tegnap Tatán. Adami József munkanélküli villanyszerelő összeszólalkozott ideáljával, akibe régóta reménytelenül szerelmes. Heves vita keletkezett közöttük, melynek folyamán a villanyszerelő revolvert rántott és átlőtte vele a leány karját, majd önmagát fobeltette. A villanyszerelő azonnal meghalt, a leány könnyebb sérülést szenvedett.

— Római sírokat találtak Pécsen. Pécsről jelentik: Érdekes leletre bukkantak az itteni Apáca-utcában, ahol egy régi házat bontottak le. A ház lebontása után tizenegy római sírt találtak, melyeknek feltárásnál értékes régi pénzek, üveg poharak és agyagedények kerültek napfényre, ezenkívül nagymennyiségű ember csont is felvetődött. A leleteket muzeumba szállították.

— A SZÉKELYUDVARHELYI MUNKAS TESTDZŐ EGYLET ÚJ TISZTISZÁRA. Tudósítónk jelenti: Az MTE legutóbbi közgyűlésén, a régi vezetőség lemondása folytán megválasztott tisztségeket a következőkkel töltötték be: Diszelnök: Dr. Réty Imre, polgármesterhelyettes, elnök: Constantinescu ügyvéd, társelnök: Luka Ferenc, alelnökök: Bardocz József, Keszler Albert, titkárok: Márkon Géza, Szabó Gyula, intéző: Balásy Ernő, pénztáros: Tamás Gyula.

— Szenvadó nőknél a természetes „Ferenc József” keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója írja, hogy a Ferenc József víz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalma volt meggyőződést szerezni. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— HUSZONKÉT ARVALANYT RONTOTT MEG EGY CSERNOVICI SZATIR. Csernovichól jelentik: Az itteni törvényszék tegnap másfél évi börtönre ítélte Patac Guido kormányzósági irodafőnököt, aki a fennhatósága alá tartozó leányárvaház növendékei közül huszonkettőt, legtöbbször nyolc-tíz éves kislányokat, megrontott. A bestiális embernek egy Stanzel Mária nevű „jótékony hölgy” kezitette a szerencsétlen kislányokat, akiket azzal vitt fel az irodafőnökhöz, hogy ruhákat és édességeket ad nekik. Az elvetemült asszonyt is elítélték, egyévi börtönnel sújtották.

— ÍTELETHOZATAL ELŐTT JELENTKEZETT AZ ÁRTATLAN VADLOTT HELYETT AZ IGÁZI BÜNÖS. Nagyváradról jelentik: Az utolsó pillanatban jelentkezett az igazi bűnös egy perben, amely már az ítélelhozatal stádiumában volt a nagyváradi tábla előtt. Lázár Sándor szatmári hivatalnok állott a bíróság előtt, azzal vádolva, hogy egy ötezer lejes nyugtát hamisított. A szatmári törvényszék első fokon hat hónapi börtönre ítélte és a nagyváradi táblai tanács, amely elé felebbezés folytán került az ügy, már éppen ítélelhozatalra vonult vissza, amikor a teremben megjelent Stern Margit hivatalnoknő, aki Lázárral együtt dolgozott és elmondotta, hogy a nyugtát ő hamisította és lelkiismeretfurdalása hajszolta a bíróság elé. A táblai tanács természetesen felfüggesztette az ítélelkezést és az ügy iratait visszautalta a szatmári ügyészséghez.

— ELOFIZETŐINK kísérjék figyelemmel a címkéjükön feltüntetett lejárati. A lap zavartalan expedíálása érdekében gondoskodjanak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár postán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárati szerepel-e a címkén.

A

„Zamfirescu”

CSOKOLADÉGYÁR, BUKAREST

Közlő nagybecsű üzletfeleivel, hogy a gyárban keletkezett tüzeset folytán nem szüntette be üzemet, sőt meg tett minden szükséges lépést, arra nézve, hogy a gyártást rendszeren folytassa és a rendelések leszállítása ne szenvedjen semmiféle késedelmet.

Buziás gyógyfürdő

(Román Nauheim)

páratlan szénsavas rádióaktív sós-savas forrásvizekkel. — Biztos gyógyhatás szívi, elhízásos, érmelesedések szívi és vérkeringési zavaroknál, vesebaj, vérérgesség, izomcsúsz, hólyaghurut és kimerüléses idegesség esetén. Női betegség, a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezések nyomán fellépett idegbajok (Tabes etc.) eseteiben a legjobb eredménnyel. Természetes szénsavas, sós vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés, kitűnő konyha, elsőrendű szállodák, diétás penziók mérsékelt árakkal. — Új modern uszoda, napfényes stranddal. — Fürdőidény május 15-től október 1-ig. — Prospektust, felvilágosítást szívesen küld.

Muschong Buziási Gyógyfürdő R. T. Fürdőigazgatóság: BUIÁS (Bánát)

Mérsékelik a gabona szállítási díját

Fánál a tarifacsökkenés nem áll arányban az áresésekkel Sietnek a szezonarifik revíziójával

Bukarest, április hó 27.

A CFR tarifabizottsága permanens ülésen tárgyalja az új vasúti tarifát, amely a jelek szerint — ha nem is teljesen valamennyire mégis alkalmazkodni fog a mai alacsonyabb árakhoz. Az eddiginél olcsóbb tarifára már csak azért is feltétlenül szükség van, hogy

az erősen lecsökkentett szállítást némileg feljavíthassa a vasút, amely tudvalevőleg fuldoklik a deficitben.

A személyszállításnál a CFR elsősorban az autóbuszok konkurenciájának kiküszöbölésére törekszik s ezért a tarifareviziós bizottság azt a határozatot hozta, hogy leszállítja a gyorsvonatok személyszállítási tarifáját,

még pedig: harmadik osztállynál 50 kilométerig, második osztállynál 100 kilométerig, az első osztállynál pedig 70 km-es távolságig, minthogy az autóbuszok főleg ezeknél a távolságoknál jelentenek versenyt a személyszállításnál.

A tűzifa-tarifa

A tarifabizottság egyébként most szinte kizárólag az ugynevezett szezonarifik tarifáit vizsgálja felül, minthogy közeledik a szezonarifik életbeléptetésének időpontja. A faanyagok szállításának ta-

rifáját már elkészítette a bizottság. Az új tarifa az exportra szállítást 6, a belföldi forgalomra pedig 7 csoportba osztotta. — Szakkörök véleménye szerint

az új tarifák csak minimális viteldij-leszállítást hoztak,

különösen ha figyelembe vesszük, hogy a faárak ugy az export, mint a belföldi fogyasztásnál nagyon estek. Az exporttarifa 15—25, a belföldi tarifa 10—20, százalékos mérséklést hozott, a régi viteldijakhoz viszonyítva, ami azonban az áresésekhez mérten alig jelent valami helyzetjavulást.

A gabona-tarifa

A tarifabizottság tegnapi és mai ülésén a gabonaneműek szállítási tarifáját tárgyalta. A bizottság az exportgabonát három tarifacsoportba, a belföldi fogyasztásra szolgáló gabonát pedig két tarifacsoportba osztotta. Az új gabonaviteldij megállapításánál azt az elvet követték, hogy a nagyobb távolságokra szóló szállítmányok, valamint a kikötőkbe és határállomásokra irányított küldeménynek, amelyek rövidebb, illetve 200 kilométert meg nem haladó távolságra szállítanak, egyébként ennél a tarifánál is történtek redukción.

Az új tarifák valószínűleg rövidesen már életbe is lépnek.

— SZABADLABRA HELYEZTÉK AZ ARADON LETARTÓZTATOTT KOMMUNISTÁKAT. Aradról jelentik: Beszámoltunk arról, hogy Aradon és a közeli környéken közel harminc fiatalembert és nőt tartóztattak le, akik ellen az a gyanu merült fel, hogy május elsejére kommunista zavargásokat készítenek elő. A letartóztatottakat a vizsgálóbíró szabadlabrára helyezte, miután az ellenük emelt vádak nem nyertek beigazolást.

★ MINDEN BÉRLŐT, MINDEN HÁZURAT ÉRDEKLŐ új lakbérleti törvény, pontos magyar fordításban most jelent meg és 15 lejért kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

SPORT

Csütörtökön:

IAR-ACFR.

Brassó, április 27.

Csütörtökön délután öt órai kezdettel lesz a két csapat bajnoki mérkőzése. A vasárnapi izgalmas derbi után a bajnokság nyitottá vált, miután az IAR és a Brasovia egyenlő pontszámmal vezet a bajnokságban. A holnapi meccs éppen ezért döntő fontosságú. Az ACFR komoly tréninggel készült fel arra, hogy a tavaszi szezonban a veretlenségét továbbra is megőrizze. Mindkét együttes a legjobb összeállításban szerepel.

IAR: Schromm, Gelb, Szávai, Jakóczi, Zelenák, Dressandt, Russu, Hecht, Csányi, Bodola, Berta.

ACFR: Ströck I., Beke, Kuszka, Bozoc, Török, Márton, Vajda, Székely, Ströck III, Fleischmann, Csomag.

Az érdekesnek ígérkező mérkőzést Lóbl vezeti.

♦ VERT CSAPATOK SORSA. Budapesti jelentik: A Bécsben nagy vereséget szenvedett magyar válogatott csapat rossz hangulatban érkezett meg a magyar fővárosba, ahol csak a szövetségi vezetők fogadták a pályaudvaron. Győzelmekről hazatérő együttest ezek fogadtak. Vert csapat tért haza...

♦ CSIKSZERDAI SPORTRÉK. Tudósítónk jelenti: A hosszú tél után a csikszeredai C. S. C. football csapata akcióba lép s a tavaly oly szép eredményeket ért csapat, első mérkőzését május 2-án, a Hargita teljes csapatával folytatja le Csikszeredán.

Neheztli a C. S. C. munkáját az a körülmény, hogy a csapatnak nincs football pályája. Az agrár kisajátítások során minden csendőrör, iskola, nem létező egyház s még sok más intézmény hatalmas területhez jutott, míg a C. S. C. ép az akkori városi vezetőség hibájából nem tudta érvényesíteni törvényadta jogát, hogy sport-telephez jusson. Most, ha tréningezni, vagy mérkőzni akar, minden egyes esetben a városban állomásozó pionér zászlóaljtól kell kölcsönkérnie a gyakorló telepet, ami technikai szempontokból sem felel meg a célhaz, lévén lejtős.

Olcsón! Jól! Elegánsan!

öltözködhettek mindenki a

FIBRA

RUHANAGYÁRUHÁZBAN
BRASSÓ, Kapu-utca 50
BUKAREST, Str. Şelari 3

Mutatványárak:

FIÓKOK:

ARAD
DÉS
KOLOZSVÁR
MAROSVÁSÁRHELY
MEDGYES
NAGYSZEBEN
PETROZSÉNY
PLOESTI
TENESVÁR

Gyermekekuha	280
Leányka és fiukabát	420
Férfi ruha	685
Férfi treencchoot	685
Női tavaszi kabát	720
Divatos selyem ruha	780

a legfinomabb minőségig

Közgazdaság

Ismét súlyosan kompromittálta magát a román törvénygyár

Számtani képtelenségek halmazata a patenta fixa adótörvényben

Endre Károly, a temesvári Kereskedők Egyesületének a főtitkára táblázatot készített, amelynek számoszlopai matematikai pontossággal bizonyítják, hogy a patenta fixa szerkesztője nem tud számolni

Temesvár, április 27.

Endre Károly, a temesvári Kereskedők Egyesületének főtitkára több hétig tartó munka után táblázatot készített, amely félrevezető, ártóan számoszlopokba foglalta, mit nyújtott Argetoianu a kereskedőknek és iparosoknak, amikor a régi sérelmes adókiegészítési rendszer helyett, mint üdvösséghez reformálta, a „patenta fixa”-val, megajándékozta őket. Endre Károly táblázatából kiderül, hogy

annak kategóriák, amelyek 58.6 százalékkal fizetnek az idén magasabb adót, mint amennyivel a régi rendszer szerint a múlt évben adóznok kellett.

Az is kiderül a temesvári kereskedő egyesületi főtitkár elaborátumából, hogy

az adóemelés foka és aránya nem volt tudatos ténykedése a pénzügyminiszternek, mert aki a patenta fixa adókulcsát kidolgoztatta, nem tudott számolni.

Az Argetoianu-féle patenta fixa két kategóriájának nyolc osztályánál a szó legszorosabb értelmében, a számok játéka szerint van olyan osztály, amelyben bizonyos adóalap 26 százalékos mérséklést élvez, a tavalyi adóösszegeggel szemben, míg más adóalapokat kilencven százalékkal sujt nagyobb arányban a patenta fixa, mint az elmúlt évi adó. És mindez a számok játéka folytán történik így.

Argetoianu pénzügyminisztert, ennek az országának legnagyobb finánc-hatalmasságát megtréfálták a számok, az ő állítólagos vallásai és ma az a helyzet, hogy

a patenta fixa sorsjegy, mert, ha valaki jó számot húz, több, mint negyedével kevesebb lesz az idei adója, a tavalyinál, de, ha nincs szerencséje, csaknem a dupláját fizetheti a rossz számtanista pénzügyminiszter jótéteményéből annak az összegnek, amit az elmúlt esztendőben fizetett...

A régi adórendszer szerint, — mint Endre Károly táblázatából számszerűen és százalékosan kiderül, — Temes megyében, ahol az utadót igen előnyösen, két százalékkal állapították meg, múlt évben globális és egyenes adó címén, beleértve az összes pótdadót, (közégi, megyei, utadó-pótlék), az adóalap után fizetett:

1. kereskedő 19 százalékat,
2. iparos 16.8 százalékat,
3. kézműves 13 százalékat.

A patenta fixa a fenti három kategóriát két kategóriába vonta össze és ezt a két kategóriát elosztotta nyolc-nyolc osztályra.

Az első kategória szerint a patenta fixa rendszert a kereskedők és iparosok (középméretű) fizetik, viszont a másik kategóriának, a kézműiparosoknak a patenta fixája 20 százalékkal mérsékeltebb.

Amikor az egyes kategóriákba tartozó adóalapok összegeit megállapították, nem számították ki ezer lejenként a kategória adóalapjának százalékos kulcsszámát, hanem egy elegáns gesztussal, az egyes osztályok minden egyes adóalapjára nézve, ugyanazt a kulcs-százalékot állapították meg.

A minisztériumi számtanzseni ugyanis beírta azzal, hogy az így előálló differenciák az államnak kára nem lehet, mert matematikai közepátlagos szerint történt a kulcs megállapítása, tehát az illető osztályba tartozó alacsonyabb adóalapok jöttek ki előnytelenül, már pedig az alacsonyabb adóalapok

a pénzügyminisztériumi Archimédész szerint — többnek vannak. Így áll elő az a képtelenség, hogy

az a kereskedő, akinek százegyezer lej az adóalapja, 43.5 százalékkal fizet a patenta fixa szerint több adót az idén, mint a régi rendszer szerint a tavaly, míg akinek pl. 150.000 lej az adóalapja, 8 százalékkal kevesebbet fizet.

Ugyanez a helyzet a kézművesek kategóriájában is, mert százegyezer lejes adóalap után 42.1 százalékkal többet és 150.000 lejes adóalap után 11.2 százalékkal kevesebbet fizet a kézműves az idén, mint az elmúlt évben.

A tabella kimutatja, hogy tavaly az összes

adóalapokra 19 százalék volt pl. a kereskedőknél pótlékokkal együtt az adókulcs s a globális adó kulcsa 150.000 lej adóalapig sohasem emelkedett két százaléknál magasabbra. Ezzel szemben a patenta fixa szerint például a 101.000 lejes adóalap kulcsa, beszámítva a globális adót is, 31.4 százalék s ugyanabba az osztályba tartozó 150.000 lejes adóalap kulcsa, globális adóval együtt, 21.1 százalék.

Összességére a következőképpen fest ez az adószámtani játék:

I. kategória, 8. osztály, 101.000 lej adóalap után, globális és pótdadóval együtt: kereskedő fizetett a tavaly 22.081 lejt, kereskedő fizet az idén 31.680 lejt, ami 43.5 százalékos emelkedés.

Elsimult a román—osztrák vámkonfliktus

A két ország közötti gazdasági egyezmény szövege elkészült, de az egyezmény ezúttal sem végleges — Bukarestben folytatják a bécsi román—osztrák kliring-tárgyalásokat

Bukarest, április 27.

Cézár Popescu ipariügyi vezérigazgató, aki a román-osztrák gazdasági tárgyalásokat folytató román bizottság vezetője, tegnap visszaérkezett Bécsből, hogy az eddigi tárgyalásokról jelentést tegyen a kormánynak. A román-osztrák tárgyalások két irányban folynak: külkereskedelmi egyezmény létrehozása és devizakliring-megállapodás érdekében.

Ami a külkereskedelmi egyezményt illeti, itt már annyira ki voltak éleződve az ellentétek, hogy

komolyan tartani lehetett egy román-osztrák vámháború bekövetkezéséről,

amit csak az utolsó pillanatban sikerült elhárítani. A devizakliringre vonatkozó megállapodás sem megy könnyen, az ellentétek itt is elég nagyok, amiket a hetek óta folyó tárgyalásoknak sem sikerült áthidalniok.

Eladják a Marmorosch-bank márványpalotáját

Bukarest, április 27.

A bukaresti Calea Victorieiból nyíló Blank Mór utca, az előkelő banknegyedben áll a fizetésképtelen Banca Marmorosch, hatalmas, pazar márvány palotája. Ezt a palotát, amely disze a bukaresti banknegyednek, most eladják, hogy a vételárból a betéteket fizessék. A mai nehéz gazdasági viszonyok között

az előkelő bankpalotára kevés vevő akad,

mert kinek van ma pénze arra, hogy számmilliókat fizessen ki egy olyan ingatlanért, még ha márványból van is, amelyben csak pénztártermek és irodák vannak? Amint értesülünk, az aspiránsok között csak egyetlen komoly vevő jöhet

Amint mértékadó helyről értesülünk, az osztrák-román kereskedelmi tárgyalások, miután a nagyobb nézeteltéréseket sikerült kiküszöbölni, rövidesen befejeződnek. Az egyezmény szövege meg van állapítva és

a formulát úgy az osztrák, mint a román kormány elfogadta.

Az új kereskedelmi szerződés sem végleges, csak provizorikus, mert az új szerződés számot vet a jelenlegi viszonyokkal, vagyis azzal a körülménnyel, hogy a helyzet változhatik és hogy egyik állam sem kötheti meg a kezét hosszabb időre.

Ugyancsak remélhető az egyezés a devizakliring, vagy másképpen a kölcsönös exportból származó követelések kompenzálása tekintetében is. Itt azonban a tárgyalások nem annyira előrehaladtak, úgy hogy a Bécsben megkezdett tárgyalásokat valószínűleg Bukarestben fogják folytatni.

számításba, még pedig az Autonóm Monopólpénztár, amelynek vezérigazgatóságát már tárgyalásokat is kezdett a bank hitelezőinek a bizottságával.

A vételárát a hitelezői bizottság 500 millió lejtben állapította meg,

de ezt a vételárát még az Autonóm Pénztár is magasnak tartja s így nem biztos, hogy az üzlet létre fog-e jönni?

Kitűnően bevált az első új típusú székelyföldi gazdasági iskola

34 ifjú gazda került ki a sikeres első évfolyamból

Székelykeresztúr, április hó 27.

Az is örömdetes dolog, hogy nem volt nagy zajverés körülötte, amikor a munkát megkezdte. Nem volt szükség ösztökélő cikkekre, csábító kulturgyöngyökre. Az erdélyi magyar falvak megéreztek, hogy itt valami olyan munka kezdődött, amihez nem zaj, hanem kitartás kell. A székelykeresztúri Téti Gazdasági Iskola, amely új típusánál fogva első Erdélyben, mint magyar intézmény, már az első évben megkapta a hallgatók felülről engedélyezett létszámát s az első évfolyam a legbiztatóbb előjelek között indult neki az évnék.

Középipari üzem fizetett a tavaly 19.978 lejt,

középipari üzem fizet az idén 31.680 lejt, ami 58.6 százalékos emelkedés.

II. kategória:

Kézműiparos fizetett a tavaly 16.378 lejt, kézműiparos fizet az idén 23.280 lejt, ami 42.1 százalékos emelkedés.

A harmadik osztályban, 16.000 lejes adóalapnál.

Kereskedő tavalyi adója 5040 lejt, kereskedő ideai adója 4481 lejt, ami 47.4 százalékos emelkedés.

Középiparos tavalyi adója 2688 lejt, középiparos ideai adója 4481 lejt, tehát 66.7 százalékos emelkedés.

Kézműiparos tavalyi adója 2080 lejt, kézműiparos ideai adója 3101 lejt, tehát 49 százalékos emelkedés.

Ugyanennek a csoportnak végső határainál, a 250.000 lejt adóalapnál, egészen más a helyzet, mert itt:

Kereskedő tavalyi adója 5053 lejt, kereskedő ideai adója 4481 lejt, tehát 12.8 százalékos mérséklés.

Középiparos tavalyi adója 4505 lejt, középiparos ideai adója 4481 lejt, tehát fél százalékos mérséklés.

Kézműiparos tavalyi adója 3577 lejt, kézműiparos ideai adója 3101 lejt, tehát 13.3 százalékos mérséklés.

A fenti számokból igen könnyű levonni a mérleget:

az Argetoianu-féle patenta-fixa adókulcsában nyoma sincsen a progresszív adófizetési rendszernek, mert azt, hogy a különböző jövedelmi fokozatok milyen arányban adóznak, a törvényben a szó legszorosabb értelmében a matematikai péletlen határozza meg.

Endre Károly kitűnően számoló táblázatát a temesvári Kereskedők Egyesület a temesvári kereskedelmi és iparkamara útján eljuttatja az Iparkamarák Szövetségéhez. Memorandumot is szerkesztenek hozzá és ebben kérik fogják, hogy a patenta fixa adókulcsait módosítsa a pénzügyminiszter.

Némegy Gábor

Igy történt, hogy

Székelykeresztúron az elmúlt évben a legszükségesebb és legszebb munka folyt anélkül, hogy a magyar közvélemény nagytöbbsége tudott volna róla.

Most az első év lezáródott. Méréget érdemes megörökíteni.

Beiratkozott 39 tanuló, valamennyien földműves szülők gyermekei. Vizsgázott belőle 34, öt betegség miatt maradt ki év közben. A szülők birtokmegoszlása: husz holdon alul 9, 20—50 holdig 12, 50—100 hold 8, 100—200 hold 2, 200—500 hold 2, és 500 holdon felüli egy. Románia magyar gazdaközönsége tehát azokat a fiukat küldötte el a gazdasági pályára, akiknél a gazdasági tudás tényleg kenyérkérdés.

Az iskolát a magyar gazdaközönség igazán meleg szeretettel karolta fel,

támogatására szinte verseny fejlődött ki, bár semminemű adakozásra hívó felhívás nem hangzott el. Meg kell említeni, hogy az államhatalom is kezdettől fogva a legnagyobb előzékenységgel kezelte és támogatta az iskola ügyét. Megértése bármelyik nyugati államnak is becsületére vált volna.

A tanulók előképzettség szempontjából a következőképpen oszlottak meg: 4 elemi iskolát végzett négy, 5—7 elemi huszonhat, 1—4 gimnáziumi osztályt három, 5 gimnáziumi osztályt egy. Az évvégi eredmény: jeles (9-en felüli) általános osztályzattal vizsgázott, nyolc (8-as és 7-es) általános osztályzattal huszonegy. Különösen nagy haladást mutattak azok, akik kisebb képzettséggel kezdték meg tanulmányukat.

A növendékek gyakorlati oktatása a nyolc havi szünidőben sem szünetel. Ez alatt az idő alatt

az iskola szaktanára otthonaikban keresi fel a növendékeket, gyakorlatilag folytatja tovább az oktatást

s a gyermekeken keresztül a szülők és az egész vidék gazdasági rendszerét igyekszik helyes irányban befolyásolni. Maga az iskola egyébként két évfolyamból áll, elismert bizonyítványokat szolgáltat, a melyeknek a birtokában a gazdaifjak az egyéves katonai szolgálat kedvezményében részesülnek.

— UJ MAXIMALIS ÁRAK SZÉKELYUDVARHELYEN. A marhahús 16, borjúhús 22, szalonna 23, zsír 28, juhhús 10, bivaly 12. Nullás liszt 7.50, főzőliszt 7, kenyérliszt 6.50. Barna kenyér 5.50, félbarna 6.50 lejt.

Félrevezetik Önt, ha „OLLA” helyett silány utazatokat ajánlanak. — Utasítsa vissza s ragaszkodjék az eredeti csomagoláshoz „OLLA”-hoz.

Asíra (Apolló) Mozgó BRASSO Telefon 546

Május 1-től fut az UFA új

EMIL JANNINGS és ANNA STEN

filmszenzációja:

„Viharzó szenvedélyek”

A PÁRIZSI LEÁNY

Írta: ORBÓK ATTILA

Még erre is képesnek érezte magát. A borus nyugati horizonton különös vörös fénycsik jelent meg. Pedig a nap már régen lement.

Suzanne csodálkozva nézett arrafelé: — Nézze, Kari, mi lehet az ott?

Egyre jobban kezdett vörösleni az ég alja s már haragos biborszínben usztak a felhők.

— Tüvészről beszéltünk — mondta Lehota. — És megjelent.... Az ott tüzvész még pedig Nagypándoson.

A monostori templom harangja megkondult.

Pár perc múlva egy béres gyerek jött a kastélyba újságot, hogy Nagypándos ég. Talán az egész falu.

Suzy beszaladt a nagyszonyhoz, aztán szalasztotta a szakácsnő fiát, hogy nyergeljenek. Elmegy megnézni a tüzet.

— Remélem, velem jön, Kari? — kérdezte a segédjegyzőt.

— El sem engedném egyedül, — válaszolta a hűséges lovas.

Negyedóra múlva nyeregben ültek s a falun át haladva, ahol csoportokba verődve álltak az emberek, reátértek a Nagypándosra vezető rövidebb mezei utra; a köves országot kerülő volt s a lovak is jobban galoppoztak a puhább talajon. Szárca ezúttal nagyszerűen viselkedett,

pompásan tartotta a tempót. Hajnal mellett, az öreg, okos ló érezte, hogy ezúttal nincsen helyén a makacskodás, lovasának fitymálása, mert veszély van.

Lehota elégedetten simogatta Szárca nyakát. Félóra alatt Nagypándosra értek. A falu végén három széles utca égett, — Mágiori eladott kurijája és a gazdasági épületek is lángban álltak. De már Laki János volt a birtokos. Ő nem volt ott a tüzvesznél, — Budapestben járt Barlaival, valami nagyszabású üzleti ügyben.

Négy falu önkéntes tüzoltói verekedtek a lángokkal. A szomszédos utcák háztetőin vizes lepedőket teregettek ki a férfiak, az asszonyok pedig vödörrel öntözték a sövénykerítéseket, ólak tetejét, a boglyákat. A már leégett vagy menthetetlen házak emberei a kezüket tördeltek, az asszonyok jajveszékelték, a gyerekek riadtan összebujtak, vagy anyjuk szoknyájába kapaszkodva sirdogáltak. A távolabbi szomszédok, akik már megnyugodtak, hogy a szélesöndben lassan kihunyó tűz nem terjedhet tovább, csoportokba verődve bámészkodtak. Az egyik utca sarkán, a cseréppel fedett korcsma épület sarkánál, a falnak támaszkodva állt a falu bolondja, akit Kótya Misinek neveztek és röhögött. Jólakottan, megelégedetten, gunyosan röhögött.

Sokan reáripakodtak, de ő csak röhögött.

Egy öreg zsellér megkérdezte tőle:

— Mit nevezsz, te, Kótya Misi? Még nekedis lehetne annyi eszed, hogy ne nevesse, amikor ilyen nagy Isten csapása szakadt a falura!

— Méne nevessek. Nekem nem ég e sömmim, — mondta a bolond. — Nekem nincsen sömmim.

A hatósági emberek a vásártér közepén állottak, ahová a három pusztulásra ítelt utca torkollott. Onnan dirigálták a mentési munkálatokat. Ott szállt le a lóról Suzanne és Lehota. Eppen akkor ért oda csézáján Kazacsi főbíró, az urak siettek körülvenni, sorba beszámoltak, ki mit tett a mentés érdekében, — a tüzről közben egészen meglepedeztek, ki is gyulladt a tér sarkán egy magtár, amelyet elfelejtettek, locsolni. A segédjegyző nekirugaszkodott, átszaladt a téren, befutott az égő deszkaépületbe és sorba hozta ki a vállán az udvarra a nehéz zsákokat. Rögtön akadt négy-öt legény, aki követelte a példáját. Suzanne büszkén nézte lovagja munkáját s néhányszor feléje is intett zsebkendőjével. Több se kellett a fiatalembernek; a buzdító jelre még lelkesebben rohant ki s be és azzal sem tördött, hogy a reá hulló égő pernye tönkreteszti egyetlen ünneplő ruháját.

A főbíró meglátta Suzanne-t, aki a két nyugtalankodó ló mellett állott s gyeplőszárukat tartotta. Hozzája ment, üdvözölte és szellemeskedve megkérdezte:

— Hát eljött a kisasszony is megnézni ezt a szép illuminációt?

— Igen, éppen úgy, mint a főbíró ur, — mondta a leány, aki az öreg gavallér

hangjából rögtön kiérezte az tróniát.

— Ami engem illet, nekem kötelességem volt idejőnnöm. Nem szeretem az ilyenfajta tüzjátékokat. De a mentést el- lenőriznem kell....

— Mindjárt segethetne is a főbíró ur, kihordani pár zsákot a magtárból.... A teteje mindjárt beszakad....

— No, hát az igazán nem a főbíró dolga....

— Bocsánat, elfelejtettem, hogy milyen nagy ur a főszolgabíró, — mondta mosolyogva Suzanne. És aztán hozzátette:

— De azért egyszer láttam Párizsban egy államtitkárt, aki utána ugrott a Szajnára egy gyerekeknek....

Kazacsi sértődötten jegyezte meg:

— Azt hiszi, én nem tenném meg, ha emberéletről lenne szó? Nagyon rossz véleményem van felőle a kisasszony.

— Szó sincs róla, — válaszolta Suzanne egy hercegnő fölényével. — Szent meggyőződés, hogy mindenki leg- alábbis olyan nemes lelkű, jó és leereszkedő, amilyen nagy a rangja és hatalma.

Ebben a pillanatban megint egy zsákkal a vállán lépett ki a magtárból Lehota s alig tette ki a lábát az udvarra, a háta mögött az egész égő épület összeomlott. Egy nagy, üszkös gerenda majdnem leütötte, úgy rántotta el alóla egy markos legény....

A leány elsápadt és odamutatott Lehota felé:

— Nézze azt a szegény segédjegyzőt.... Az életét kockáztatja.... Remélem, nagyon meg fogja dicsérni érte....

— Oh, igen.... Természetesen.... De bocsánat.... Intézkednem kell....

Folytatása következik.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Eladó 500 mázsa egészséges zöld préselt széna 140. Szabó László-Cristur. 17690

Eladó egy vagon széna és egy vagon étkezésre alkalmas burgonya, Sántha Józsefnél, Micfalán. 17671

Széna nagyobb mennyiségben, lazán, vagy préselve eladó. Zakariás Izsák gazdaságában, Csikszereda. 17669

Keresek megvételre több lakásból álló új házat. Ajánlatokat „Készpénz” jellegre a brassoí kiadóba kérek. 17618

Madracok, szőnyegek, legolcsóbban szerezhetők be Gersch kárpitosnál, Brassó, Hosszu-u. 51. 17700

Jaffai narancs

és citrom készleteket kiadásra! — Detail vevőknek is engross árat számítunk! Eladás kgr.-ként is —

Josef Saltinger

Brassó, Hirscher-u. 4

Gyümölcsfak

orgona, magastörzsű bokor és tőtörzsű nagy választékban, melyen lezártított árak mellett kaphatók kertészetekben és pénzeként a piacon.

Bayer Ferenc

Brassó, Kereszt-u. 23/c

Allást keres

FÉNYKÉPÉSZ, 16 évi gyakorlattal állást keres. Papp fényképész, Tg.-Săcusec. 17665

Több évi gyakorlattal bíró perfekt szakácsnő állást keres. Cim 17703 szám alatt a brassói kiadóban.

Arvaleány 4 középiskolával román-magyar-német nyelvtudással, állást keres. Cim 17702 szám alatt a brassói kiadóban.

Allást nyer

Elsőrendű, büffében jártas, jó írásu kereskedősegéd május 1-ére felvétetik. Buffetul Central, Tg.-Mureş. 17670

Lakás

KERESEK KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát, fürdőszobával, belvárosban. Ajánlatokat „Modern” jellegre a brassoí kiadóba. 17677

Biztos existencia

és minimálisan 3000—4000 lei havi kereset, az ut

Rekord

universal-gyorskötőgép beszerzése által

Harisnyák és más manapság annyira divatos ruhákra bok saját otthonunkban való készítése szép önálló kereset vagy mellékereset, amelyet bárki, bárhol, szakismeret nélkül üzhet. Mi is átveszünk kész árut, jó áron. Díjtalan felvilágosítás. Irjon még ma a Rekord-kötőgépek céghez Mediaş.

Czernowitzer

Morgenblatt

független demokratikus napilap.

Megjelenik kétszer naponta.

Legelterjedtebb és legolvasottabb német lap Nagyromániában.

Közjegyzőileg hitelesített példányszám.

Kifutó hirszolgalat. — Saját tudósítók.

Európa minden fővárosában mint hirdető szerv. kiválóan alkalmas.

Elterjedtség: Nagyrománia, a csatlakozó Lengyel részek, Csehszlovákia, az összes Balkán államok és a Kelet.

Saját gazdasági rész. — Autó-, Rádió-, Sport és szépirodalmi mellékletek.

Saját utazási és fürdő mutató.

Saját nyomda.

Linotyp gépszedés. — Rotációs nyomás.

Szerkesztőség és kiadó:

Cernauţi, Str. Poincaré Nr. 3.

Özv. Farkas Ignácné sz. György Erzsébet, mélyen megszorodott szívvel tudatja, úgy a maga, mint rokonai nevében, hogy forrón szeretett férje

Csikszentimrei

Farkas Ignác
kovácsmester,

í. évi április 23-án, boldog házasságának 23-ik, munkás és fáradhatatlan szorgalmu életének 64-ik évében visszaadta lelkét te-remtőjének.

Nyugalma legyen csendes, emléke áldott!

Bukarest, 1932 ápr. 24-én.

Ujítsa meg

lejárt előfizetését, hogy a lapot zavartalanul és fennakadás nélkül küldhessük.

A kiadóhivatal.

Jobb nincs, mert nem lehet

Honori Nagj

Arjegyzék ingyen! vezet!

Mezőgazdasági, konfakerti és virág-magvak romániai főterakata: Cluj, Str. Reg. Maria 41.

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

Brasov—Brassó, Kapu-utca 56—58. Telefon-interurban; szerk. és kiadóhivatal: 1—77 és 82. Bucuresti—Bukarest I, Bulevardul Schitu Măgureanu 21. — Telefonszám 363—64.

A BRASSÓI LAPOK nyomdavidáraitának kiadása és rotációs nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lei Magyarországra: negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420 félre 820, évente 1600 lei — Egyes szám ára 5 lej; Magyarországon 20 fillér

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehérvármegye részére Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza).

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30.

MEGBÍZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor, Kohn Jenő és Bartalis Ferenc. Ploesti: Grün Simon — Dés: Kovács Samu-u. 8. (Osztián Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác). Torda-Aranyos-, Marostorda- és Kisküküllő-megyékre kerületi megbízott (Bernát Ernő) Tg.-Mureş, Str. Câmpului 8. — Marosvásárhely: (Benjamin Árpád), Piața Regele Ferdinand 53. Nagyszombat: Str. Turului 13. (Szigetváry László). — Nagyvárad: Strada Constantin 2 (Szabó László) — Szatmár: Csokonai-utca 10. (Várdi József). — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Orbán Balázs-utca 31. (Varró Elek). — Szilágyosmlyó: (Hesperin Ernő). — Temes-, Arad- és Krassószörényvármegyékre: (Némegy Gábor) Temesvár, IV. Bem-utca 31 — Torda: Str. Regele Ferdinand 25. (Dienes József).

Központi szervezők pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk